

اسلامیہ اہل حق من الریحہ

دانشگاه شهید باهنر کرمان

بخش علم اطلاعات و دانش شناسی دانشگاه شهید باهنر کرمان

کتابخانه مرکزی دانشگاه شهید باهنر کرمان

انجمن علمی بخش علم اطلاعات و دانش شناسی دانشگاه شهید باهنر کرمان

اولین کنفرانس ملی ارزیابی علم

برگزار کنندگان کنفرانس

ریاست دانشگاه شهید باهنر کرمان: جناب آقای دکتر طاهر

معاونت پژوهشی دانشگاه شهید باهنر کرمان: جناب آقای دکتر نظام آبادی پور

رئیس همایش: سرکار خانم دکتر سلاجقه

دبیر علمی همایش: جناب آقای دکتر سلیمانی نژاد

دبیر اجرایی همایش: سرکار خانم دکتر خزانه‌ها

محورهای کنفرانس

ارزیابی پژوهش:

- چارچوب
- خط مشی
- شاخص ها
- ظرفیت ها
- نیازها

ارزیابی فرآیندهای پژوهش:

- روش ها
- مدیریت یافته ها
- تحلیل یافته ها
- به اشتراک گذاری نتایج
- به کارگیری نتایج

ارزیابی انتشارات:

- قبل از انتشار
- بعد از انتشار

ارزیابی زیر ساخت:

- آموزش
- نیروی انسانی
- بودجه
- فن آوری توسعه

سخرانان کنفرانس

- پروفیسور دیانی ؛ (گروه علم اطلاعات و دانش شناسی دانشگاه فردوسی مشهد)
- پروفیسور ماشین چی؛ (گروه آمار و ریاضی دانشگاه شهید باهنر کرمان)
- پروفیسور فرج پهلوی ؛ (گروه علم اطلاعات و دانش شناسی دانشگاه شهید چمران اهواز)
- دکتر حیاتی؛ (گروه علم اطلاعات و دانش شناسی دانشگاه شیراز)
- پروفیسور اسلامی؛ (گروه آمار و ریاضی دانشگاه شهید باهنر کرمان)
- دکتر نوروزی؛ (گروه علم اطلاعات و دانش شناسی دانشگاه تهران)
- پروفیسور نخعی؛ (گروه پزشکی اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی کرمان)
- پروفیسور سریزدی؛ (گروه برق دانشگاه شهید باهنر کرمان)

اعضای کمیته علمی کنفرانس

سرکار خانم دکتھر فریدہ عصارہ	سرکار خانم دکتھر مریم اخوتی
جناب آقای دکتھر رحمت اللہ فتاحی	جناب آقای دکتھر ماشا اللہ ماشین چی
جناب آقای دکتھر محمدرضا قانع	جناب آقای دکتھر محمدرضا محمدآبادی
جناب آقای دکتھر محمدجواد دھقانی	جناب آقای دکتھر زاہد بیگدلی
جناب آقای دکتھر علی مصطفوی	جناب آقای دکتھر عبدالحسین فرج پہلو
جناب آقای دکتھر حسین غضنفرپور	جناب آقای دکتھر مظفر چشمہ سہرابی
جناب آقای دکتھر عادل سلیمانی نژاد	جناب آقای دکتھر زہیر حیاتی
جناب آقای دکتھر فریرز درودی	سرکار خانم دکتھر فاطمہ مکی زادہ
جناب آقای دکتھر مہدی جم پور	سرکار خانم مہدیہ خزانہ ہا
سرکار خانم دکتھر ملیحہ مغفوری	سرکار خانم آمنہ سلیمانی
	سرکار خانم دکتھر ہاجر ستودہ

اعضای کمیته اجرایی کنفرانس

سرکار خانم جلوہ مقیمی زادہ

سرکار خانم مہری اسکندری

سرکار خانم زہرہ سلطانی

سرکار خانم ژیلہ تجربہ کار

سرکار خانم مریم امیر تیموری

سرکار خانم شعلہ غلامرضایی

سرکار خانم طاہرہ طغرلی

سرکار خانم سارہ دیاری

سرکار خانم شعلہ پاکروانان

سرکار خانم امیری

طراح و گرافیسٹ: جناب آقای حجت سلطانی

چکیدہ مقالات کنفرانس

مصرف اطلاعات یا تبدیل آن به دانش مطالعه موردی دانشجویان دانشگاه جیرفت

مژده سلاجقه

سعید غفاری

الهام شهدادنژاد

در هر سازمان زمانی می توان انتظار داشت خروجی های سازمان با کیفیت باشد که ورودی های سازمان با کیفیت باشند. با مصرف غذای سالم و با کیفیت، بدن سالم و توانمند و در نتیجه زندگی سالم تر خواهد بود. مغز نیز با مصرف اطلاعات با کیفیت، خروجی با کیفیت اعم از اندیشه و تفکر خلاق، تولید علمی با کیفیت، را به دنبال خواهد داشت. امروز با حجم عظیم از اطلاعات که در اختیار انسان قرار دارد، این بحث وجود دارد که آیا این اطلاعات به دانش تبدیل می شود یا خیر. متغیرهای مورد مطالعه در این پژوهش این است که آیا دانشجویان از اطلاعاتی که از طریق رسانه های مختلف دریافت می کنند و یا واحد های درسی تخصصی که می گذرانند چقدر هدفمند و در برای رفع نیازهای اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، بهداشت و سلامت، تغذیه، تولید علم با کیفیت، شغلی، فردی و علمی استفاده می کنند و به عبارت دیگر به دانش تبدیل می کنند. هدف از انجام این بررسی، مطالعه نگرش دانشجویان دانشگاه جیرفت به طور موردی در زمینه مصرف اطلاعات یا تبدیل آن به دانش است. یافته های این پژوهش به سیاستگذاران حوزه علم و دانش، مراکز اطلاعاتی، اعم از کتابخانه ها و مراکز پژوهشی و دانشگاه ها در تصمیم گیری جهت تغییر در شیوه های ارتقا، آموزش، پژوهش و تولید علم کمک می کند. روش پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر گرد آوری داده ها توصیفی و ابزار جمع آوری اطلاعات در این تحقیق، پرسشنامه است.

کلیدواژه ها: مصرف اطلاعات، تبدیل اطلاعات، تولید دانش، دانشگاه جیرفت

فرا تحلیل کیفی پژوهش های صورت گرفته در زمینه موانع کاربردی یافته های پژوهشی

عبدالحسین دانشوری

هدف اصلی پژوهش حاضر ارائه سنتزی از پژوهش های صورت گرفته در حوزه موانع کاربردی یافته های پژوهشی است. بر این اساس، تلاش شده است تا با بهره گیری از تکنیک تحلیل محتوای کیفی، نتایج ۶۸ مقاله و گزارش پژوهشی که در بازه زمانی سالهای ۱۳۷۶ تا ۱۳۹۶ در خصوص موانع کاربردی یافته های پژوهشی صورت گرفته است، تحلیل و ترکیب شود تا از رهگذر نتایج تحقیقات پیشین، عمده ترین موانع کاربردی یافته های پژوهشی استخراج، دسته بندی و تحلیل شود. نتایج فراتحلیل در دو بخش توصیفی و تحلیلی ارائه شده است. در بخش توصیفی، قالب های رایج انتشار مقالات و گزارش های علمی، سنخ شناسی پژوهشگران، جنسیت پژوهشگران، توزیع جغرافیایی و روش شناسی پژوهش های صورت گرفته ارائه شده است. در بخش تحلیلی نیز ارزیابی کیفی از پژوهش های صورت گرفته در سه دسته چابکی، چرایی و چگونگی، نشان می دهد که بیشتر تحقیقات صورت گرفته به بعد چابکی و چرایی موانع کاربردی یافته های پژوهشی پرداخته اند و کمتر به بعد چگونگی. کلید واژه ها: کاربردی یافته های پژوهشی، فراتحلیل، فرهنگ پژوهشی، روش پژوهشی، نظام اطلاع رسانی

مطالعه علم سنجی روش شناسی مقالات علم اطلاعات و دانش شناسی در پایگاه وب آو ساینس

مهديه خزانه‌ها

زهره سلطانی

مژده سلاجقه

زهره حسینی گوهری

هدف: تحلیل ساختار مطالعات حوزه موضوعی روش شناسی از طریق بررسی متون علمی این حوزه در پایگاه وب آو ساینس بر اساس رویکرد کمی و شاخص‌های علم سنجی است.

روش شناسی: پژوهش حاضر از نوع توصیفی - تحلیلی، با رویکرد کمی است که با استفاده از شاخص‌های علم‌سنجی انجام شده و براساس روش‌های آمار توصیفی و تحلیلی در نرم‌افزار اکسل و وی. او. اس. ویوور تولیدات علمی حوزه روش شناسی در علم اطلاعات را از سال ۱۹۸۳ تا سال ۲۰۱۸ که در پایگاه وب آو ساینس نمایه شده‌اند را مورد بررسی قرار داده است. جامعه پژوهش شامل 6986 مقاله بر اساس کلیدواژه روش شناسی بود. نتیجه گیری: پرکارترین کشورها بر اساس برون‌دادهای علمی پژوهشگران در این پایگاه از سال ۱۹۸۳ تا ۲۰۱۸ حوزه روش شناسی در علم اطلاعات، کشورهای آمریکا، ایتالیا، انگلستان، ژاپن و فرانسه بودند. بیشترین نویسندگانی که درحوزه روش شناسی که دارای بیشترین استناد می‌باشند شامل ونگ، ژانگ، لی و چن می‌باشد. درحوزه روش شناسی بیشترین روشهای به کاربرده شده، الگوریتم‌های جدید و مدل‌ها در نظریه‌ها، استفاده از روش‌های توصیفی، ترکیبی و فرا تحلیل، داده کاوی در علم اطلاعات و دانش‌شناسی می‌باشد. با توجه به مرکزیت گره‌ها، مشاهده میشود که علم اطلاعات (کتابداری و اطلاع رسانی و ...) یکی از موارد مطرح در حوزه روش شناسی است که بعنوان یک موضوع بین رشته‌ای در نظر گرفته شده، زیرا بیشتر پژوهشهایی که مرتبط با کتابخانه‌ها و علوم کتابداری و اطلاع رسانی انجام شده اند به نحوی با سایر پژوهشها در علوم مختلف ارتباط دارد. عمده‌ترین چالش‌های پیش رو و راهبردهای حل مسائل روش شناسی عبارت‌اند از ناهمگنی انتشارات، عدم تجانس، داده‌های ناقص، موجود بودن و قابلیت دسترسی به مطالعات اولیه واجد شرایط و مطالعات به زبان دیگر است.

کلیدواژه: روش شناسی، علم سنجی، علم اطلاعات و دانش شناسی

بررسی وضعیت اشتراک گذاری داده ها در بین پژوهشگران حوزه پزشکی

آمنه سلیمانی

فریبرز درودی

عادل سلیمانی نژاد

تسهیل پژوهش ها و تولید حجم عظیمی از داده ها در نتیجه ی پیشرفت در فناوری های اطلاعات و ارتباطات، منجر به ارائه پارادایم جدیدی در پژوهش های علمی تحت عنوان پارادایم چهارم پژوهش یا پژوهش های داده محور شده است. در این پارادایم تاکید بر پژوهش هایی است که مبتنی بر اشتراک گذاری داده های پژوهشی هستند. اشتراک گذاری داده منجر به بازتولید نتایج پژوهش و استفاده مجدد از داده های پیشین در پژوهش های جدید خواهد شد و گامی مهم در جهت ترویج علم آزاد، دسترسی آزاد و حرکت در مسیر پیشرفت علمی است. پژوهش حاضر به ارزیابی وضعیت اشتراک گذاری داده های پژوهشی در بین پژوهشگران دانشگاه علوم پزشکی کرمان می پردازد. این پژوهش از نوع توصیفی پیمایشی است. جامعه پژوهش را کلیه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمان بالغ بر ۵۲۱ نفر تشکیل می دهند. حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران ۲۲۰ نفر برآورد شد. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه ای محقق ساخته است که که روایی آن از طریق صوری و مقایسه با معیار سنجیده شده است و ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۸۶. نشان دهنده اعتبار پرسشنامه می باشد. داده ها با استفاده از آزمون های آماری توصیفی مورد نیاز، همچون فراوانی، درصد فراوانی، میانگین و انحراف استاندارد، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. یافته های حاصل از این پیمایش حاکی از این است که از نظر پاسخگویان سازمان آنها در زمینه اشتراک گذاری داده، تنها از نظر عوامل فرهنگی در وضعیت مطلوب قرار گرفته است و (به ترتیب) در چهار بُعد دیگر عوامل انسانی، فنی، حقوقی و سازمانی در وضعیت نسبتا مطلوب است.

کلیدواژه ها: اشتراک گذاری، اشتراک داده، داده های پژوهشی، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، دسترس پذیری داده

دیداری سازی نقشه دانش در حوزه شبکه های اجتماعی اینستاگرام

محسن نوکاریزی

چکیده

زمینه و هدف: اینستاگرام، با ۷۰۰ میلیون کاربر توانسته است کاربران بسیاری را از سراسر جهان درگیر خود نماید. افراد به صورت روزانه از این برنامه کاربردی برای اهداف مختلف مرتبط با اشتراک اطلاعات و تعامل با آن استفاده می کنند. پژوهشگران از حوزه های متنوع علمی نیز علاقه مند به پژوهش در این شبکه اجتماعی شده اند و به پژوهش پیرامون این بستر اشاعه اطلاعات روی آورده اند. در پژوهش حاضر هدف آن است تا با ترسیم نقشه علمی و شبکه واژگان حوزه های علمی و رویکردهای به کاررفته در آن حوزه ها که اقدام به انجام پژوهش کرده اند، شناسایی و روند پژوهش از جنبه های مختلف در این بستر درک شود

روش شناسی: روش پژوهش، علم سنجی و ترسیم نقشه دانش است. از نرم افزار وی.ا.اس.ویوئر برای ترسیم و دیداری سازی اطلاعات استفاده شد. این پژوهش بر روی ۶۲۴ پژوهش انجام شده طی سال های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۸ صورت گرفت.

یافته ها: نتایج نشان داد که حوزه های علمی علوم رایانه، مهندسی، ارتباطات، روانشناسی بیشترین تولیدات علمی در این زمینه را داشته اند و علم اطلاعات نیز در رتبه هشتم، در تولید این منابع سهیم بود. زبان غالب تولیدات، زبان انگلیسی و کشور آمریکا بیشترین تولیدات این زمینه را داشت. دانشگاه جورجیا، موسسه برتر در تولید علم، و سال ۲۰۱۶ بیشترین منابع در این رابطه تولید شده است. همچنین از نظر نوع مدرک، مقاله های منتشر شده در مجلات، بیشترین رتبه را به خود اختصاص دادند. خوشه های علمی نیز در این رابطه ترسیم شد که نشان داد اینستاگرام با واژه های شبکه های اجتماعی، فیس بوک، توییتر، بازاریابی، در ارتباط بود.

کلیدواژه ها: اینستاگرام، شبکه واژگان، علم سنجی، نقشه علمی، هم رخدادی

تحلیل روش شناختی مقالات علم سنجی

حسین مرادی مقدم

روح اله خادمی

مقدمه : شیوه تحقیق مناسب می تواند صحت یافته های آن را تضمین نماید.

هدف: مقاله حاضر تحلیل روش شناختی مقالات مجلات علم سنجی علم اطلاعات و دانش شناسی و پیشنهاد الگوی مناسب روش شناسی حوزه علم سنجی مقالات این حوزه می باشد.

روش شناسی: پژوهش حاضر با استفاده از روش تحلیل محتوا انجام پذیرفته است. جامعه پژوهش شامل تمام مقالات مجلات تخصصی حوزه علم سنجی و مجلاتی که مقالات علم سنجی چاپ نموده اند بصورت مجلات منتخب رشته علم اطلاعات و دانش شناسی در ده ساله اخیر بوده است.

یافته ها: یافته های تحقیق همچنین نشان داد روش تحلیل استنادی، روش علم سنجی؛ روش کاربردی با استفاده از روش های علم سنجی (کاربردی علم سنجی) ؛ تحلیل محتوا (تحلیل محتوا- علم سنجی)؛ تحلیل شبکه های اجتماعی؛ تحلیل هم رخداد واژگان؛ هم رخداد واژگان؛ روش علم سنجی با رویکرد تحلیل شبکه و کتابسنجی بیشترین واژه ها و عباراتی بوده است که در مقالات علم سنجی در ایران بعنوان روش شناسی تحقیق توسط نویسندگان این حوزه انتخاب شده است.

نتیجه گیری: لازم است علاوه بر روش تحلیل استنادی بعنوان روش تحقیق در حوزه علم سنجی که بیشترین بسامد را در این پژوهش به خود اختصاص داده است و در پژوهش های قبلی نیز بعنوان یک روش تحقیق در این حوزه پذیرفته شده است، صاحب نظران حوزه علم سنجی در ایران در مورد روش های علمی علم سنجی اظهار نظر نمایند.

واژگان کلیدی: علم سنجی، تحلیل روش شناختی، مجلات علم اطلاعات و دانش شناسی، تحلیل استنادی.

بررسی رابطه میان امنیت انسانی و مطالعه در ایران بر اساس هرم سلسله مراتبی نیازهای مازلو

ابوالفضل اسدنیا

مژده سلاجقه

امنیت واژه‌ای پر کاربرد است، که هر روز در رسانه‌های مختلف به صور گوناگون از آن استفاده می‌شود و از این توانایی برخوردار است که بر همه جنبه‌های اجتماع از جوان تا پیر و از سازمان تا فرد تاثیر بگذارد. امنیت دارای ابعاد مختلفی است که در بسترهای متفاوت فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و نظامی با اهداف متفاوت بروز می‌کند و از آن استفاده می‌شود. این مفهوم اغلب مورد سوء استفاده نیز قرار گرفته و دست مایه بسیاری از اغراض نظامی و سیاسی از جمله کشورگشایی‌ها، تجاوز و لشکرکشی‌ها قرار می‌گیرد و دولت‌ها معمولاً در بُعد ملی ایجاد و حفظ امنیت را وظیفه خود دانسته و ایجاد امنیت را به نوعی حق حاکمیت خود قلمداد می‌کنند و چه بسا فجایع انسانی و حوادث ناگوار بشری که با توجیه امنیت و برای حفظ امنیت بوجود آمده‌اند. به هر روی، هر استفاده یا سوء استفاده‌ای که از واژه امنیت شود؛ احساس و وجود امنیت در همه ابعاد آن یک نیاز ضروری برای هر کشور، دولت و مردمی است. با وجود تلاش‌ها و برنامه‌های متعددی که پس از پیروزی انقلاب اسلامی در جهت ترویج فرهنگ مطالعه و کتابخوانی در ایران انجام شد، همچنان شاهد آن هستیم که سرانه مطالعه در میان جامعه ایرانی بسیار پایین است؛ آن هم در کشوری که یکی از پیشگامان فرهنگ، کتاب و علم در تمدن تاریخ بوده و دین این کشور با واژه خواندن عجین گشته است. بر همین اساس یکی از دغدغه‌های اصلی بخش فرهنگ حکومت همواره پایین بودن میزان مطالعه بوده است. پژوهش حاضر با مفهوم امنیت سروکار دارد اما با زاویه‌ای متفاوت و بیشتر به مفهوم دوم امنیت و رابطه متصور میان آن و مطالعه می‌پردازد. در واقع سعی بر آن است تا با چشم پوشی از ابعاد گوناگون مفهوم امنیت به مسئله امنیت اجتماعی و به طور خاص امنیت انسانی پرداخته شود و ارتباط و تاثیر متقابل آن بر رفتار خواندن جامعه ایرانی مورد کنکاش قرار گیرد. چرا که هر پدیده فرهنگی و اجتماعی متاثر و متشکل از عوامل مختلفی است و نمی‌توان تنها یک عامل را سبب ساز آن دانست. لذا در اینجا تلاش می‌شود تا بیان کنیم که شاید یکی از عوامل پایین بودن آمار مطالعه در جامعه ایرانی پایین بودن شاخص‌های امنیت انسانی در ایران باشد و دو دلیل برای این امر داریم: ۱. تغییر کردن مفهوم امنیت و ۲. لزوم توجه به مسئله مطالعه از زاویه‌ای جدید.

کلیدواژه‌ها: هرم مازلو، امنیت انسانی،

سواد انتشار علمی در میان اعضای هیات علمی حوزه های علوم اجتماعی و رفتاری دانشگاه تهران

مریم صراف زاده

مریم توکلی

هدف: سنجش سواد انتشار علمی میان اعضای هیات علمی حوزه های علوم اجتماعی و رفتاری دانشگاه تهران است.

روش: پژوهش حاضر کمی و از نوع پیمایشی است. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه محقق ساخته تحت وب است.

یافته ها: اعضای هیات علمی شرکت کننده در پژوهش، آشنایی خوبی با معیارهای ارزیابی نشریات علمی دارند. نمایه نامه های معتبر استنادی را می شناسند و اعتبار نشریات را از وب گاه های معتبر بررسی می کنند. اگر چه ۶۰ درصد آنان با اصطلاح "نشریات چپاولگر" بیگانه اند، اما با ویژگی های کلی نشریات این چینی آشنا هستند و آنها را معتبر نمی دانند. "دسترسی آزاد" مفهومی مغفول نزد آنان بوده و تصور مثبتی نسبت به آن ندارند. به طوری که فقط ۳۰ درصد از پاسخ دهندگان مقالات دسترسی آزاد را به همان کیفیت مقالات غیردسترسی آزاد می دانند؛ نیمی از پاسخ دهندگان تاکنون مقاله ای به صورت دسترسی آزاد منتشر نکرده اند؛ دسترسی آزاد بودن نشریه، اولویت آخر اعضای هیات علمی در انتخاب نشریه برای انتشار مقاله است. اعضای هیات علمی، نمایه شدن نشریه در نمایه نامه های معتبر را مهم ترین عامل در انتخاب نشریه برای انتشار مقاله خود دانسته اما دسترسی آزاد بودن نشریه را کم اهمیت ترین معیار برای انتخاب نشریه می دانند.

نتیجه گیری: جا دارد دوره های آموزشی برای ارتقای سواد انتشار علمی برای پژوهشگران و اعضای هیات علمی ایران برگزار شود. تشویق اعضای هیات علمی به انتشار مقاله در نشریات دسترسی آزاد و یا بارگذاری مقالاتی که در نشریات غیردسترسی آزاد منتشر شده است در شبکه های اجتماعی علمی و مخازن دیجیتالی و وبگاه های شخصی باعث خوانش و استناد بیشتر به مقالات آنان شده و تأثیر پژوهشی مقالات را ارتقا می دهد.

کلیدواژه ها: نشریات جعلی، نشریات چپاولگر، دسترسی آزاد، سواد انتشار علمی

فرصت ها و چالش های انتشار مقاله در نشریات ISI

مژده سلاجقه

ساره دیاری

از گذشته تاکنون پژوهش های علمی با کیفیت بالا و دارای اصالت فکری پیش نیاز کیفیت تولیدات علمی پژوهشگران و ارتقاء دانشگاه ها بوده است، به دلیل وجود فن آوری های اطلاعاتی و افزایش تعداد نشریات علمی، در حال حاضر رقابت جهانی جهت انتشار نتایج پژوهش های پژوهشگران دانشگاه ها در نشریات با کیفیت که یکی از مهم ترین شاخص های کیفیت، انتشار در نشریات تامپسون روتترز یا آی اس آی است، شدت گرفته است. هدف از انجام مطالعه دیدگاه های اعضای هیئت علمی دانشگاه در مورد چالش ها و فرصت های انتشار مقاله در نشریات تامپسون روتترز است. متغیرهایی که این پژوهش برای مطالعه دنبال می کند، عبارتند از: فرصتها و چالش ها از ابعادی مانند: تولید یک ایده و تقویت آن با نتایج پژوهش، تعریف نوآوری نویسنده در پژوهش، مخاطبین پژوهش، انتخاب نشریه و سازماندهی مقاله، دستور زبان و نگارش مقاله، و رعایت موازین اخلاقی برای نوشتن یک مقاله و انتشار آن در نشریات با کیفیت. بار یانجام مطالعه حاضر از روش توصیفی استفاده شده است. ابزار مطالعه پرسشنامه است. برنامه SPSS برای تحلیل داده ها مورد استفاده قرار گرفت. جامعه اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید باهنر کرمان از نمونه گیری خوشه ای استفاده شد. برای رسیدن به اهداف این مطالعه، محقق یک پرسشنامه دو بعدی ارائه داد. بعد اول فرصت های مورد انتظار را در بر می گیرد، در حالی که بعد دوم شامل تمام موانع پیش بینی شده می شود. روایی صوری و مطابقت با معیار و پایایی پرسشنامه با ضریب آلفای کرونباخ سنجیده شد.

کلیدواژه ها: نشریات تامپسون روتترز، فرصت های انتشار، چالش های انتشار، دانشگاه شهید باهنر کرمان

ارائه یک چارچوب پیشنهادی برای مدیریت داده های پژوهشی در مؤسسات آموزش عالی در ایران

عادل سلیمانی نژاد

آمنه سلیمانی

این مقاله تلاش دارد تا با بررسی چند موضوع تحقیقاتی مرتبط با مدیریت داده های پژوهشی و بررسی ادبیات دقیق در مورد جنبه هایی از آن که در کتابخانه ها در سطح جهانی پذیرفته شده اند، یک چارچوب پیشنهادی با هدف تقویت تحقیقات در کشور ارائه دهد. علاوه بر این، موضوعات مربوط به مدیریت مخازن داده، آموزش و برنامه ریزی های مناسب برای همه ذینفعان و همچنین چالش های و راهکارهای پیاده سازی مدیریت داده های پژوهشی را مورد بررسی قرار دهد تا به بهبود روند مدیریت داده های پژوهشی کمک کند. همچنین سعی بر اینست تا سیاست های مناسب و جریان های کاری شیوه های مدیریت داده های پژوهشی به منظور ارتقاء فرایند تحقیق در مرکز آموزش عالی کشور معرفی شوند. این مطالعه با بررسی اجرای فرآیندهای مدیریت داده های پژوهشی در مؤسسات آموزش عالی هند، به دنبال ارائه یک چارچوب پیشنهادی متناسب با شرایط مؤسسات آموزش عالی کشور می باشد. در نهایت، این مطالعه می تواند فرصت هایی جهت تقویت و افزایش فعالیت های تحقیقاتی در مؤسسات آموزش عالی کشور را فراهم کند.

کلیدواژه ها: مدیریت داده های پژوهشی، نظام های سازمان دانش، سیاست های اشتراک داده، مؤسسات آموزشی عالی ایران

بررسی محتوایی مجله های علمی پژوهشی علم اطلاعات و دانش شناسی با تأکید بر موضوع کتابخانه های عمومی

مهشید جعفری

اعظم مهدی پور

هدف: هدف اصلی مقاله حاضر، بررسی و شناسایی محتوای مقالات منتشر شده در نشریات علمی پژوهشی علم اطلاعات و دانش شناسی در خصوص کتابخانه های عمومی است
روش: به منظور دستیابی به این هدف، تمامی مقالات منتشر شده در ۱۸ مجله علمی- پژوهشی علم اطلاعات و دانش شناسی (۱۳۸۶-۱۳۹۶) با استفاده از روش پژوهش تحلیل محتوا مورد بررسی قرار گرفت. برای گردآوری داده ها از سیاهه واری پژوهشگر ساخته استفاده شد. محتوای مقاله های مرتبط با کتابخانه های عمومی از نظر موضوع، نوع مقالات پژوهشی نسبت به مروری، تحلیلی و گردآوری، روش های اجرای پژوهش ها و از نظر تعداد مقالات تألیفی و ترجمه ای، بررسی و تحلیل شد.

یافته ها و نتیجه گیری: نتایج بیانگر آن است که مجله «تحقیقات اطلاع رسانی و کتابخانه های عمومی» با ۱۳۰ مقاله (۲۱ درصد) و مجله «کتابداری و اطلاع رسانی» با ۲۵ مقاله (۵/۶ درصد) به ترتیب بالاترین تعداد مقالات در حوزه کتابخانه های عمومی را دارا بودند. بیشترین پژوهش ها در زمینه موضوعی «کتابداران و کارکنان» با ۶۷ مقاله (۲۸/۱ درصد) و «کاربران» با ۴۹ مقاله (۲۰/۵ درصد) و کمترین آن ها در زمینه «استانداردهای کتابخانه ای» با ۶ مقاله (۲/۶ درصد) و معماری، ساختمان و تجهیزات با ۱۱ مقاله (۴/۷ درصد) انجام شده است. بیشتر مقاله ها از نظر نوع نگارش (۸۱/۶ درصد) تألیف و بقیه مقالات (۱۸/۵ درصد) ترجمه شده بودند. بیش از نیمی از مقاله ها (۶۰/۷ درصد)، ماهیت پژوهشی داشتند. بیشترین روش پژوهشی مورد استفاده، روش پیمایشی (۵۲/۵) با استفاده از پرسشنامه است.

کلیدواژه ها: کتابخانه های عمومی، مجله های علم اطلاعات و دانش شناسی، روند موضوعی، تحلیل محتوا، علم سنجی

مدیریت اطلاعات شخصی بررسی وضعیت

عادل سلیمانی نژاد

مهدیه دانشور

چکیده

مقدمه: هدف این پژوهش نگرش دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان نسبت به وضعیت و شیوه های مدیریت اطلاعات شخصی از چهار بعد مدیریت اطلاعات شخصی شامل گردآوری و یافتن، ذخیره و نگهداری، سازماندهی و بازیابی می باشد

روش بررسی: این پژوهش به روش توصیفی- پیمایشی و میدانی انجام شده است. جامعه آماری آن را کلیه دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان (۵۳۱ نفر) تشکیل می دهند که بر اساس فرمول حجم نمونه به صورت تصادفی ساده ۲۲۷ نفر انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه محقق ساخت می باشد. داده ها توسط نرم افزار SPSS19 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند .

یافته ها: دانشجویان در نگرش و همچنین ابعاد گردآوری و یافتن، ذخیره و نگهداری اطلاعات در وضعیت مطلوبی قرار داشتند. اکثر دانشجویان اطلاعات را به صورت الکترونیکی و بر روی فلش با اسم ذخیره کرده و برای بازیابی به محل نگهداری اطلاعات مراجعه می کردند. بین نگرش و وضعیت گردآوری و یافتن اطلاعات، رابطه معناداری وجود نداشت. ولی بین نگرش و وضعیت نگهداری و ذخیره، سازماندهی و بازیابی رابطه معناداری برقرار بود.

نتیجه گیری: در کشور ما مدیریت اطلاعات شخصی، مراحل تکاملی خود را سپری می کند. بنابراین، استفاده دانشجویان پزشکی از اطلاعات گسترده و متنوع، نیاز به مدیریت اطلاعات شخصی را پررنگ تر می نماید. لذا، توانایی و مهارت استفاده از ابزارهای مدیریت اطلاعات برای آنها، نه تنها به سازماندهی اطلاعات کاری و شغلی آنان کمک می کند، بلکه می تواند نقش موثری در مکان-یابی و بازیابی اطلاعات مورد نیاز در زندگی روزمره و همچنین فعالیت های شغلی آنان داشته باشد.

کلید واژه ها: مدیریت اطلاعات، مدیریت اطلاعات شخصی، دانشجویان پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان

بررسی خدمات پژوهشی کاربران کتابخانه عمومی

فاطمه عطایی

مژده سلاجقه

پاسخگویی به نیازهای پژوهشی محققان در کتابخانه ها تنها با فنون و تکنولوژی های نوین و پیشرفته امکان پذیر است همچنین ترغیب و آموزش مداوم کتابداران جهت پاسخگویی به درخواست های پژوهشی کاربران باعث می شود تا فرایند اطلاع رسانی و خدمات پژوهشی را تسهیل و تسریع کند. کتابخانه های عمومی نیز به عنوان یکی از مراکز تامین کننده ی هدف های آموزشی و پژوهشی، می توانند در عین همسویی با تغییرات محیطی، پاسخ مناسبی به نیازهای کاربرانشان ارائه دهند. این مقاله به شناسایی و بررسی انواع خدمات پژوهشی می پردازد، همچنین نحوه ی ارائه خدمات پژوهشی در کتابخانه های عمومی شهر کرمان مورد مطالعه قرار می گیرد و در نهایت راهکارها و پیشنهادهایی برای تحول در خدمات کتابخانه های عمومی بیان می شود. روش پژوهش حاضر پیمایشی و از نوع پژوهش های کاربردی است. اطلاعات مورد نیاز از طریق پرسشنامه و مصاحبه گردآوری می شود. جامعه آماری، کاربران کتابخانه های عمومی شهر کرمان می باشند که برای کارهای پژوهشی خود به کتابخانه مراجعه کرده اند. بر پایه ی اطلاعات به دست آمده، توانمندی ها، مشکلات و ضعف ها در این زمینه شناسایی شده، همچنین برای مدیران و کتابداران به منظور اجرای خدمات پژوهشی و بالا بردن کیفیت خدمات در کتابخانه های عمومی، مفید می باشد.

کلیدواژه ها: خدمات پژوهشی، کتابخانه عمومی، خدمات کتابخانه عمومی، نیازهای پژوهشی کاربران، کاربران کتابخانه عمومی

مروری بر ورودی ها، خروجی ها و روش های بکار رفته برای ارزیابی بهره روی پژوهشی در ایران و جهان

هاشم عطاپور

افشین مهدی پور

نجیبه شناور

یکی از روش های مهم سنجش کارایی پژوهشی افراد، مؤسسات و دانشگاهها، ارزیابی بهره روی پژوهشی آنهاست. در امر ارزیابی بهره روی پژوهشی، عوامل داده (ورودی) و عوامل ستانده (خروجی) مشخص گردیده، سپس نسبت خروجی به ورودی به عنوان بهره روی پژوهش تعیین می شود. در مطالعاتی که به ارزیابی پژوهش پرداخته اند، منابع داده ای گوناگونی به عنوان ورودی و خروجی و با روش های مختلف به کار گرفته شده اند. هدف این مقاله، شناسایی داده های ورودی، خروجی و روش هایی است که در مطالعات بهره روی پژوهشی در ایران و جهان به کار رفته است. برای ارزیابی مقالات این حوزه، پایگاههای معتبر بین المللی شامل وب آوساینس، اسکوپوس و پایگاههای ملی شامل سید، نورمگز، مگ ایران و ایرانداک مورد جستجو قرار می گیرند. پس از بررسی مقالات ارزیابی شده، مقالاتی که حائز ورود به پژوهش باشند، انتخاب و محتوای آنها در جهت دستیابی به هدف پژوهش مورد بررسی بیشتر قرار خواهد گرفت.

کلیدواژه ها: بهره روی پژوهشی، مطالعه مروری، ارزیابی، علم سنجی

مدلسازی موضوع مقالات تولید شده ایرانیان در حوزه علم اطلاعات و دانش شناسی

علی منصوری

الهه ابراهیمی درچه

هدف پژوهش حاضر مدلسازی موضوعی مقالات حوزه علم اطلاعات و دانش شناسی منتشر شده توسط ایرانیان در عرصه بین المللی است. این پژوهش از نوع توصیفی و اکتشافی است. جامعه مورد مطالعه مقالات نشریات معتبر بین المللی حوزه علم اطلاعات و دانش شناسی نمایه شده در پایگاه اسکوپوس طی سال های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۸ است. ابتدا با روش متن کاوی با استفاده از نرم افزار R عبارات کلیدی چکیده ۹۰۹ مقاله به تفکیک سال، استخراج و خوشه بندی گردید. سپس از مدل سازی موضوعی (LDA) برای تعیین روند تغییرات عبارات و حوزه های موضوعی در بازه زمانی مورد نظر استفاده شد. نتایج نشان داد که سیر تولید انتشارات صعودی بوده است. ۱۰ موضوع استخراج شده عبارتند از: ذخیره و بازیابی در وب، شبکه استنادی، ربط، مدیریت دانش، سواد سلامت، سازماندهی، روابط کتابشناختی، موتور جستجوها، رسانه های اجتماعی. به طور کلی به ترتیب حوزه های موضوعی کتابخانه های دانشگاهی، مدیریت دانش، موتور جستجوها و ذخیره و بازیابی در وب در طول سال های مختلف مورد توجه بوده ولی سایر حوزه های موضوعی بررسی چندانی نشده و حتی سیر نزولی داشته است. همچنین عناوین مقالات دارای بیشترین احتمال در هر موضوع تعیین گردید.

کلیدواژه ها: متن کاوی، مدلسازی موضوعی، LDA، مقاله، علم اطلاعات و دانش شناسی

بررسی میزان گرایش به پژوهش کتابداران شاغل در کتابخانه های عمومی استان کرمان

سارا بهرامی نیا

ثریا ضیایی

الهام شهدادنژاد

روش پژوهش: در این پژوهش از روش پیمایشی استفاده شد. جامعه‌ی آماری تمام کتابداران کارشناسی ارشد و دکتری شاغل در کتابخانه‌های عمومی استان کرمان است که در مجموع ۱۰۰ نفر می باشند. برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه محقق ساخته در طیف لیکرت پنج گزینه‌ای با پایایی مطلوب ۹۸/۸، استفاده شده است. روش نمونه‌گیری در این پژوهش تصادفی ساده می-باشد.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد، میزان گرایش به پژوهش در کتابداران کتابخانه‌های عمومی استان کرمان در سطح متوسط (۳/۰۷) می‌باشد. همچنین میانگین فعالیت پژوهشی در مردان (۳/۱۴) نسبت به زنان (۳/۰۲) بیشتر است. بین متغیرهای انگیزش، خط مشی-های مدیریتی با میزان گرایش کتابداران به پژوهش رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین بین متغیرهای انگیزش، خط مشی‌های مدیریتی، توانایی‌های فردی، ارتقاء شغلی و افزایش حقوق با میزان گرایش کتابداران به پژوهش رابطه‌ی معنادار و مثبت وجود دارد.

نتیجه‌گیری: پژوهش‌های کتابداران به‌طور قابل توجهی منجر به رشد و توسعه حرفه‌ای آن‌ها می‌شود، همچنین کتابداران را برای حل مشکل مخاطبان خاص و تصمیم‌گیری‌های مهم، درمحل کار آماده می‌سازد. سطح متوسط گرایش به پژوهش کتابداران کتابخانه‌های عمومی کرمان نشان می‌دهد، که رشد و ارتقا گرایش به پژوهش کتابداران، نیاز به توجه، آموزش، برنامه‌ریزی و حمایت‌های مدیریتی در کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع رسانی دارد.

کلیدواژه‌ها: کتابداران؛ کتابخانه‌های عمومی؛ پژوهش؛ کرمان.

تحلیل گرایش های انتشاراتی حوزه سازماندهی اطلاعات و دانش در ایران با رویکرد ارزیابی اسناد

سعید ملک محمدی

محسن حاجی زین العابدینی

هدف: هدف از پژوهش حاضر، شناسایی وضعیت کتاب‌های منتشر شده در حوزه سازماندهی اطلاعات و دانش ایران با رویکرد اسنادی علم در سال‌های ۱۳۸۶ - ۱۳۹۶ است. روش‌شناسی: پژوهش از نظر هدف کاربردی و از لحاظ روش، پیمایشی - تحلیلی است. جامعه پژوهش شامل تمامی کتاب‌های منتشر شده در حوزه سازماندهی اطلاعات و دانش در ایران طی سال‌های ۱۳۸۶ - ۱۳۹۶ است که به صورت سرشماری و مبتنی بر رویکرد ارزیابی اسنادی علم و بر اساس مؤلفه‌هایی نظیر مؤلف، الگوی نویسندگی، مترجم، سال انتشار، ناشر، نوبت چاپ، ویرایش و موضوع ارزیابی شده‌اند. ابزار گردآوری داده‌ها، سیاهه واریسی بوده و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، از نرم‌افزار اکسل و آمار توصیفی استفاده شد.

یافته‌ها: در سال ۱۳۹۴ بیشترین کتاب تألیفی و سال ۱۳۹۵ بیشترین کتاب ترجمه منتشر شده است. نسبت کتاب‌های تألیفی نسبت به ترجمه شده بیشتر است. رحمت الله فتاحی پرکارترین نویسنده و علی اکبر خاصه پرکارترین مترجم هستند. فعال‌ترین ناشر، نشر کتابدار و بیشترین کتاب‌ها در گرایش موضوعی رده‌بندی منتشر شده‌اند. الگوی نویسندگی کتاب‌های این حوزه، تک نویسندگی و میزان مشارکت مردان در پدیدآوردن کتاب‌های این حوزه بیشتر از زنان بوده و ۹/۶۶ درصد کتاب‌ها تجدید چاپ و ۱۱/۰۴ درصد تجدید ویرایش شده‌اند. نتیجه‌گیری: نتایج این پژوهش ضمن نشان دادن نقاط قوت و ضعف وضعیت موجود، می‌تواند فرصت‌ها را آشکار کرده و به پرنمودن شکاف‌های موجود در حوزه سازماندهی اطلاعات و دانش کمک کند و همانند نقشه راه پژوهشگران، مؤلفان، مترجمان و ناشران عمل کند.

کلیدواژه‌ها: ارزیابی، انتشارات، کتاب، سازماندهی اطلاعات و دانش، ایران.

ارزیابی رابطه استناد به زنان پژوهشگر و کسب جوایز علمی معتبر آنان

لیلا بنی هاشمی

هدف: هدف اصلی این پژوهش آگاهی از نحوه انتخاب پژوهشگر برتر در رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی و جوایز حوزه (مدال ایفلا، جایزه دوسالانه گارفیلد و جایزه پرایس) با توجه به تداوم روش سنتی توسط کمیته‌های جوایز نوبل و فیلدز است. از آنجا که تکیه بر استناد مورد اجماع متخصصان حوزه‌ی علم‌سنجی است این پژوهش در پی پاسخ به این سوال است که فهرست انتخابی محققین علم‌سنجی حاوی اسامی زنان پژوهشگر تا چه میزان مورد اجماع متخصصان خواهد بود و تا چه میزان بهره‌جستن از شاخص‌های علم‌سنجی سبب خواهد شد تا بتوان به دور از هرگونه خطای شناختی (اثر متیو) و سوگیری جنسیتی (اثر ماتیلدا) به استناد به عنوان شاخصی مؤثر نسبت به تهیه فهرست برندگان خود به نحو مقبول‌تر و با پذیرش بیشتر صاحب‌نظران جامعه علمی این حوزه عمل نمود.

روش: جامعه آماری این پژوهش کلیه مقالات منتشر شده از سوی پژوهشگران این حوزه در ده سال اخیر با استفاده از داده‌های بانک اطلاعاتی وب آف ساینس است. هم‌چنین داده‌ها با استفاده از نرم افزارهای علم‌سنجی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته‌اند. ضمن آن‌که روش این پژوهش به روش اسنادی و تحلیل اسنادی بر کمیت مقالات تاکید دارد.

یافته‌ها: آنچه به دست آمده نشان می‌دهد ۷ درصد از دریافت‌کنندگان جایزه پرایس از سال ۱۹۸۴ تاکنون زن هستند. اما عدم حضور زنان در این جایزه به رغم جایزه نوبل که به طور آشکار با خطاهای شناختی مرتبط دانسته شده ممکن است دارای دلایل دیگری چون برجسته بودن نقش مردان پژوهشگر و تعداد زیاد مقالات و آثار آن‌ها دانست

کلیدواژه‌ها: انتخاب پژوهشگر برتر، زنان پژوهشگر، مدال ایفلا، جایزه دوسالانه گارفیلد، جایزه پرایس، رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی

رتبه بندی مقالات ایرانیان در کنفرانس بین المللی علوم کامپیوتر

سولماز زرداری

هاشم عطاپور

در سراسر دنیا همایش‌های برگزار شده در سطوح مختلف ملی و بین‌المللی به عنوان بخشی از مهم‌ترین و به‌روزترین کانال‌های جریان و تبادل اطلاعاتی پذیرفته شده هستند. همایش‌های برگزار شده از نظر سطح کیفی، افراد شرکت کننده، و شرایط پذیرش مقالات در یک سطح نیستند. بنابراین نباید مقالات ارائه شده در همایش‌ها با دیدی واحد نگریست. در این راستا پایگاه‌هایی به وجود آمده‌اند که به رتبه‌بندی همایش‌های برگزار شده می‌پردازند. بر این اساس، پژوهش حاضر قصد دارد به رتبه‌بندی مقالات ایرانیان در کنفرانس‌های بین‌المللی حوزه کامپیوتر بپردازد. به‌منظور جمع‌آوری داده‌ها مقالات نمایه شده در نمایه‌های استنادی گزارش همایش‌های علوم و علوم اجتماعی و انسانی، قابل دسترس از طریق پایگاه وب آو ساینس استفاده خواهد شد. جهت بررسی دقیق‌تر در تحلیل حاضر فقط به کنفرانس‌های بین‌المللی برگزار شده از سوی ایرانیان در مقوله‌های موضوعی علوم کامپیوتر شامل نظریه و روش‌ها، هوش مصنوعی، سایبرنتیک، سخت‌افزار و معماری، سیستم‌های اطلاعاتی، برنامه‌های کاربردی بین‌رشته‌ای، و مهندسی نرم‌افزار محدود خواهد شد. در گام نخست با استفاده از فنون تحلیل استنادی، نویسندگان پر استناد و پرپیوند (تأثیرگذار)، نرخ رشد برونادهای علمی کنفرانس‌های بین‌المللی ایران، مراکز علمی و کشورهای شرکت کننده و غیره گزارش می‌شوند. در گام بعدی علاوه بر تحلیل‌های علم‌سنجی این مقالات، رتبه کنفرانس‌های منشأ این مقالات در پایگاه «رتبه‌بندی کنفرانس‌ها» مورد توجه خواهند گرفت. رتبه‌بندی اعتباری مستخرج از این تحلیل این امکان را فراهم می‌آورد که یک مجمع علمی در فضایی رقابتی صلاحیت اعتباری خود را به شرکت‌کنندگان، حامیان مالی و معنوی، و سیاست‌گذاران اعلام کرده و بنابراین اعتمادسازی لازم برای حضور و تأثیرگذاری در عرصه بین‌المللی علم را به دست آورد.

کلیدواژه‌ها: علوم کامپیوتر، ایران، برونداد علمی، کنفرانس‌های بین‌المللی، علم‌سنجی، رتبه‌بندی

آسیب شناسی و نقد شیوه پرسشنامه ای لجام گسیخته در گردآوری داده های تحقیقات علوم انسانی طی دو دهه اخیر

صادق کریمی

مجتبی سلیمانی دامنه

پرسشنامه یکی از انواع ابزار پژوهش بوده که از مجموعه‌های از سؤالات به نام سنجه (پرسش) تشکیل شده است. این ابزار، جمع آوری اطلاعات کمی و کیفی از پاسخ دهندگان را دنبال میکند. پرسشنامه‌ها اغلب دارای سنجه‌های استاندارد است که امکان جمع‌آوری داده را ساده تر می‌کند. به همین دلیل چه پرسشنامه‌های استاندارد شده و چه پرسشنامه‌های خودساخته هر دو در بین محققان و پژوهشگران در دو دهه اخیر رواج زیادی یافته که البته مقبولیت آن از طرف ناظران و داوران مجلات فارسی زبان جای سؤال و تردید قرار گرفته است. به عبارتی، به نظر میرسد استفاده لجام گسیخته و به دنبال آن مشکلات و نواقص غیر ماهوی ناشی از استفاده ناصحیح از این ابزار آرام آرام، مقبولیت آن را هدف قرار داده؛ به طوری که این ابزار مورد اطمینان را به ابزاری غیر قابل اعتماد تبدیل نموده است. این پژوهش با مرور پژوهشهای انجام شده حوزه علوم انسانی در دو دهه اخیر، نواقصی را که در استفاده از این ابزار در پژوهشهای مورد بررسی به چشم میخورد و به دنبال آن استقبال نثریات را از این دسته پژوهشها و مقالات کاهش داده، مورد کنکاش و اکتشاف قرار داده است. در ادامه، عوامل ریشه‌ای که در بروز این نواقص نقش داشته را مورد کنکاش تحلیل قرار داده است. نتایج نشان داد عدم توجه به روایی و پایایی پرسشنامه، انتخاب ناصحیح تعداد و توزیع نم و نمونه‌ها از جوامع آماری مد نظر، استفاده از پرسشنامه‌های خودساخته نامعتبر مهمترین نواقصی است که در تحقیقات علوم انسانی مورد بررسی (مجلات و پژوهش‌های فارسی‌زبان) مشاهده شده که همگی در ذیل بی توجهی و یا کم توجهی آگاهانه و ناگاهانه به اخلاق در پژوهش؛ همچنین استفاده لجام گسیخته از این ابزار گردآوری ظهور یافته است.

کلمات کلیدی: آسیب‌شناسی، نقد، پرسشنامه، اخلاق در پژوهش، روایی، پایایی

پژوهش برای پژوهشگران چه معنایی دارد؟ پدیدارنگاری فهم و تجربه زیسته اساتید دانشگاه از فرایند پژوهیدن و پژوهش

مراد یاری دهنوی

چکیده

براساس مبانی نظری پژوهش پدیدارنگاری، فهم و تفسیر افراد از پدیده‌ها و عمل خود متفاوت است. پژوهش پدیدارنگاری به دنبال ترسیم و بازنمایی پراکندگی این فهم‌های متفاوت افراد از یک پدیده است. بازنمایی این فهم‌های متفاوت از یک سو می‌تواند باعث گسترش و بسط ابعاد معنایی یک پدیده شود و از سوی دیگر می‌تواند زمینه نقادی و آسیب‌شناسی این فهم‌ها را فراهم‌سازد. بر این اساس هدف این پژوهش کیفی، پدیدارنگاری و روایت فهم و تجربه‌زیسته گروهی از اساتید دانشگاه از «فرایند پژوهیدن و پژوهش» می‌باشد. بدین منظور براساس روش نمونه‌گیری هدفمند و با کمک ابزار مصاحبه نیمه‌ساختاریافته، تلاش شده است تا پراکندگی فهم و تجربه زیسته متفاوت ۱۲ نفر از اساتید دانشگاه در مورد «فرایند پژوهیدن و پژوهش» کشف و روایت شود. تلقی و معنای اصلی از ماهیت پژوهش و پژوهیدن، هدف از انجام آن، احساس آمیخته با پژوهش و هدف از انتشار یافته‌های پژوهش، مقوله‌های اصلی حاصل از تحلیل و کدگذاری یافته‌های این پژوهش می‌باشند که پراکندگی فهم و تجربه‌زیسته مصاحبه‌شوندگان را در این حوزه‌های متفاوت روایت می‌کنند. پژوهشگری به منزله انجام وظیفه دانشگاهی و موفقیت فردی، پژوهشگری به منزله درک و غنای درونی، پژوهشگری به مثابه یک حق و احساس مسئولیت انسانی و کمک به بهبود اجتماع، پژوهشگری به منزله راه رسیدن به حقیقت و خدا، مهمترین مقوله‌های متفاوت معنای ماهیت پژوهش براساس تجربه‌زیسته مصاحبه‌شوندگان می‌باشند. ابعاد پراکندگی این معناهای متفاوت در متن مقاله بیان شده است.

واژگان کلیدی: معنا و تجربه پژوهش - اساتید دانشگاه - پدیدارنگاری

ارزیابی منابع مقاله های ویکی پدیا به عنوان منبعی آزاد در دو رده "علوم کتابداری و اطلاع رسانی" و "علوم اطلاع رسانی"

شیرین زاهدی

ویکی پدیا، شناخته شده ترین منبع در کسب اطلاعات در جامعه مجازی است. ویکی پدیا چارچوبی را فراهم می کند که به همه اجازه می دهد تا با ایجاد محتوای جدید، دانش و اطلاعات خود را اضافه یا به ویرایش متون موجود توسط کاربران دیگر بپردازند. دانش جمعی به عنوان عامل مهم در تأثیرگذاری بر تولید محتوا شناخته می شود.

این پژوهش با هدف ارزیابی منابع مقاله های ویکی پدیا به عنوان منبعی آزاد، در دو رده «علوم کتابداری و اطلاع رسانی» و «علوم اطلاع رسانی» انجام می شود.

این پژوهش با روش تحلیل استنادی انجام و جامعه آماری آن را رده «علوم کتابداری و اطلاع رسانی» با ۲۹ زیر رده اصلی و ۱۴۶ زیر رده فرعی؛ رده «علوم اطلاع رسانی» با ۲۳ رده اصلی که در مجموع ۱۶۵ زیر رده فرعی دارند، تشکیل داده است.

یافته ها: منابعی که بیشترین استناد را از سوی ویکی پدیا داشته اند و نوع این منابع مشخص شود. همچنین یک نتیجه گیری کلی در مورد ویکی پدیا به عنوان منبعی آزاد در به اشتراک گذاری منابع و به کارگیری آن رسید. اصالت پژوهش: در علم سنجی و سایر رشته های مرتبط توجه کافی به ویکی پدیا به عنوان منبعی آزاد در به اشتراک گذاری نتایج پژوهش نشده است. یافته های این پژوهش می تواند درک ما را در مورد استفاده از ویکی پدیا و تأثیر استناد در آن افزایش دهد.

کیدواژه ها: ویکی پدیا، منبع آزاد، اشتراک گذاری منابع، استناد، کتابداری، علوم اطلاع رسانی، علم اطلاعات و دانش شناسی

ارزیابی عملکرد کتابداران و نقش اطلاع رسانی کتابخانه بر اساس میزان رضایت مراجعین (مطالعه موردی: کتابخانه دانشکده علوم پیراپزشکی و توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی مشهد)

محسن شیرازی مهرآباد

رضا عساری شهری

جمشید جمالی

پروانه مدیرامانی

پژوهش حاضر به بررسی رضایت دانشجویان از عملکرد کتابداران و نقش اطلاع رسانی کتابخانه دانشکده علوم پیراپزشکی مشهد پرداخته است.

روش شناسی: پژوهش از نوع توصیفی - تحلیلی بود. پرسشنامه ای دارای جداول بامقیاس پنج درجه ای لیکرت به صورت تصادفی بین دانشجویان مقطع کارشناسی (به جز ترم ۱) در ۷ گروه آموزشی دانشکده توزیع گردید. حجم نمونه ۸۰ نفر بود. برای توصیف داده‌ها از نرم افزار SPSS نسخه ۱۱/۵ سطح معنی داری $p < 0/05$ استفاده گردید.

یافته ها: میانگین نمره کلی (از ۵ نمره) رضایت دانشجویان در حیطه عملکرد کتابداران در مجموع $3/46 \pm 0/55$ ، و از نقش اطلاع رسانی کتابخانه $2/61 \pm 0/71$ می باشد. بیشترین رضایت دانشجویان در حیطه عملکرد کتابداران عبارت بود از آشنایی کتابدار به کتب تخصصی (نمره ۳/۱۱)، حضور مداوم و امکان تعامل بیشتر با دانشجویان (نمره ۳/۹۱)، درک نیاز دانشجو (نمره ۳/۷۱)، اعتماد به کتابدار در انجام خدمات مورد نیاز (نمره ۴)، ادب و برخورد دوستانه (نمره ۴/۴۵)، اشتیاق و علاقه و حوصله کافی برای کمک و راهنمایی دانشجو (نمره ۳/۷۷). البته مطالعه نشان داد دانشجویان از تجربیات و دانش اطلاع رسانی کتابداران در حد مطلوب استفاده ننموده اند (نمره ۲/۷۱). رضایت دانشجویان در حیطه نقش اطلاع رسانی متوسط و عبارت بود از اطلاع رسانی تازه ها (نمره ۲/۷۳)، کمک جهت جستجو در منابع و پایگاه ها (نمره ۲/۴۹)، مهارت کتابداران در بازیابی اطلاعات در مدت زمان کوتاه (نمره ۲/۶۳)، ارائه برنامه های آموزشی توسط کتابخانه (نمره ۲/۷۳).

نتیجه گیری: بررسی رضایت دانشجویان از خدمات کتابخانه در دو حیطه ذکر شده می تواند حاکی از نقاط قوت و ضعف این کتابخانه باشد که مقایسه آن با استانداردهای کتابخانه ای و برنامه ریزی های اصولی می تواند در بهبود کیفیت خدمات کتابخانه موثر باشد.

کلیدواژه ها: کتابخانه، رضایت، استفاده کنندگان، کتابداران، اطلاع رسانی

نقش سامانه پیشینه پژوهش پژوهشگاه ایران درک در جلوگیری از پژوهش های تکراری و کمک به پژوهش های تکراری و کمک به پژوهش های جدید

هاجر ابراهیمی

فریبرز درودی

هدف از این پژوهش بررسی وضعیت سامانه پیشینه پژوهش ایرانداک و نقش آن در جلوگیری از فعالیت های مطالعاتی تکراری در دانشگاه و تاثیر آن بر انجام پژوهش های نوین است

روش پژوهش پیمایشی و با استفاده از ابزار پرسشنامه محقق ساخته انجام گرفته است. جامعه آماری بر اساس پایگاه ایرانداک تمامی افرادی است که از طریق این سامانه پیشینه پژوهش خود را بررسی کرده اند. نمونه آماری تعداد ۱۲۰ نفر از دانشجویان تحصیلات تکمیلی است

یافته های پژوهش نشان می دهد که پیشینه پژوهش نقش موثری در آگاهی دانشجویان از تکرار پژوهش داشته و آنها را برای انتخاب یک موضوع مناسب و کارآمد راهنمایی کرده است. همچنین نتایج حاکی از آن است که آنها اطلاع دقیقی از فعالیت های پژوهشی پیشین نداشته اند و از طریق این سامانه و راهنمایی انجام شده توانسته اند تا حد زیادی حدود و ابعاد پژوهش خود را اصلاح و تنظیم کنند. علاوه بر آن این سامانه از سرقت علمی عمدی و ناخواسته تا حد قابل توجهی کاسته است

نتیجه گیری حاکی از آن است که برای تقویت بنیه پژوهشی در مقاطع تحصیلات تکمیلی آموزش دانشجویان و ترغیب آنها به استفاده از سامانه های ایرانداک می تواند مفید و سودمند باشد. همچنین تبعیت از قانون پیشگیری از سرقت علمی در این میان نقش تعیین کننده دارد.

کلیدواژه ها: سامانه پیشینه پژوهش، پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک)، سرقت علمی، پژوهش تکراری، پژوهش جدید

بررسی میزان استفاده دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان از کتابخانه دیجیتال پزشکی کشور

زهره سوری نظامی

عادل سلیمانی نژاد

فریبرز درودی

هدف: هدف از این تحقیق بررسی میزان استفاده دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان از کتابخانه دیجیتال پزشکی کشور و تاثیر آن بر تولیدات علمی آنها بود. روش: روش تحقیق، توصیفی از نوع پیمایشی بود. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه محقق ساخته با پایایی ۰/۸۷ با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ بود. جامعه پژوهش دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان بود. برای دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی حجم نمونه برابر جامعه به روش سرشماری به ترتیب ۱۱۳ و ۱۹۴ نفر بود. و نتایج با استفاده از نرم افزار SPSS انجام شد.

یافته‌ها: نتایج آزمون T نشان داد میزان استفاده دانشجویان کارشناسی ارشد علوم پایه بیشتر از دانشجویان تخصصی بالینی است. و نیز استفاده از منابع اطلاعاتی کتابخانه دیجیتال پزشکی در تولید علم جامعه مورد پژوهش موثر بوده است. آزمون خی دو نشان داد که از میان دانشجویان تحصیلات تکمیلی فقط دانشجویان دوره تخصصی دارای تولید علمی هستند. یافته‌های دیگر نشان داد که دانشجویان از کتابخانه دیجیتال بیشتر در تولید مقالات پژوهشی لاتین (۰/۶۶/۷)، تالیف مقالات علمی به زبان فارسی (۰/۵۸/۵)، ارائه مقالات در کنفرانسهای داخلی (۰/۶۴/۳) و کنفرانسهای خارجی (۰/۵۶/۱) استفاده نموده‌اند.

نتیجه گیری: بررسی‌ها نشان داد که میزان استفاده دانشجویان تحصیلات تکمیلی از منابع اطلاعاتی کتابخانه دیجیتال در سطح پایینی است، اما این میزان استفاده نقش مهمی در تولیدات علمی و فعالیت های پژوهشی آنها داشته است.

کلیدواژه‌ها: کتابخانه دیجیتال پزشکی ایران، منابع الکترونیکی، پایگاههای اطلاعاتی، دانشجویان تحصیلات تکمیلی، دانشگاه علوم پزشکی زاهدان.

امکان سنجی ارائه خدمات حمایتی پژوهش توسط کتابخانه های دانشگاهی شهر کرمان

مژده سلاجقه

مهديه خزانه ها

با تغییراتی که در سیاست دولتها در سطح بین المللی و در سطح ملی در افزایش تاکید بر انجام پژوهش های علمی به عنوان شاخص رتبه بندی دانشگاه ها و مراکز علمی و استفاده از نتایج تحقیقات جهت توسعه کشورها و ارزیابی تحقیقات، یکی از مراکزی که می تواند به انجام پژوهش ها در دانشگاه ها کمک کند، کتابخانه است. بنا براین، نقش کتابداران در ارائه خدمات حمایتی پژوهشی در کتابخانه نسبت به گذشته باید پررنگ تر و متفاوت تر از گذشته باشد. در صورتی که این چنین نیست. پژوهش حاضر بر آن است تا میزان خدمات حمایتی پژوهشی که کتابخانه ها می توانند در کمک به پژوهشگران بکنند را ارزیابی و توانایی های آنها را برای حمایت معرفی و ضعف ها را نیز معرفی نماید. روش انجام کار روش پیمایشی و ابزار گردآوری اطلاعات و پرسشنامه است. از نرم افزار Spss برای تحلیل داده های این پژوهش استفاده خواهد شد. جامعه این پژوهش کارکنان و مدیران کتابخانه های دانشگاهی شهر کرمان اعم از دانشگاه های وزارت بهداشت و درمان و دانشگاه های وزارت علوم و تحقیقات است. ضرورت این پژوهش از این بعد است که این پژوهش کمتر در ایران انجام شده و نتایج آن می توانند برای تصمیم گیری مدیران کتابخانه ها، معاونین پژوهشی و جامعه دانشگاهی مفید و کاربردی باشد. تاکید این پژوهش روی سه نوع از خدمات جدید تاکید دارد، یکی خدمات علم سنجی، دوم مدیریت داده ها و سوم خدمات جدیدی که با تغییر نقش کتابخانه ها به آنها اضافه شده است.

کلیدواژه ها: خدمات حمایتی پژوهشگران، کتابخانه مرکزی، خدمات عیم سنجی، خدمات مدیریت داده ها، خدمات سواد اطلاعاتی

به سوی یک چارچوب کل نگر درباره سنجش تاثیر پژوهش

روبا پورنقی

مریم خسروی

بهروز خسروی

این پژوهش با هدف شناسایی شاخص‌های اثربخشی پژوهش و دسته‌بندی آنها در تمامی ابعاد و ارایه چارچوب سنجش تأثیر پژوهش به روش مرور سیستماتیک طبق استاندارد کوکران، در هشت گام انجام شد: انتخاب موضوع، تعیین معیارهای ورود و خروج، تعیین استراتژی جستجو با استفاده از ابزارهای موجود در پایگاه اطلاعاتی و کلیدواژه‌های مرتبط استاندارد، تعیین مکان مطالعه، انتخاب مطالعات (مقالات مرتبط و مناسب، با مطالعه چکیده ۲۸۷۲۲ مقاله بدست آمده و نیز بررسی معیارهای ورود و خروج مطالعه، انتخاب می‌شوند)، ارزیابی کیفیت، استخراج داده‌ها، تحلیل و ارائه نتایج که مرحله نهایی است. بر اساس یافته‌ها، ۱۲۳ گویه شناسایی شد که در ۱۰ بعد کلیدی (آکادمیک، آلمتریکس، بهداشت، اقتصاد، کسب و کار، امنیت و دفاع، اجتماعی، فرهنگی، محیط زیست، سیاست‌گذاری، و خدمات) دسته‌بندی شدند. بر اساس دسته‌بندی این پژوهش سطوح اثرگذار ابعاد پژوهش عبارتند از: سطح میکرو، سطح مزو و سطح ماکرو. در پایان چارچوب کلی چرخه پژوهش بر مبنای مطالعات انجام شده تاکنون و جمع‌بندی یافته‌ها پیشنهاد شد. چارچوب‌هایی که تاکنون ارایه شده‌اند، هر یک به نوعی و از یک رویکرد خاص به چرخه پژوهش نگاه کرده‌اند، چارچوب حاضر نسبت به چارچوب‌های پیشین کاملتر است و در آن گام تأثیر پژوهش به عنوان یک فرایند مهم به شمار آمده است. کلیدی‌ترین کاربران این پژوهش سیاست‌گذاران پژوهشی هستند. همچنین مؤسسه‌های پژوهشی که علاقه‌مند به سنجش تأثیر خود در آکادیا و جامعه هستند، با یاری چارچوب طرح شده در این پژوهش آسان‌تر می‌توانند به چنین هدفی دست یابند.

کلیدواژه‌ها: تأثیر پژوهش، چارچوب پژوهش، ارزیابی پژوهش، اثربخشی پژوهش، اثرگذاری پژوهش، مرور سیستماتیک

بررسی و ارزیابی تولیدات علمی پژوهشگران ایرانی حوزه دندان پزشکی

حمیده علیزاده زوج

افسانه احمدی سبویکی

هدف از انجام این پژوهش بررسی و ارزیابی تولیدات علمی پژوهشگران ایرانی حوزه ی دندانپزشکی طی سال های ۲۰۱۰-۲۰۱۷ می باشد. روش این پژوهش از نوع توصیفی-کاربردی است که با استفاده از شاخص های علم سنجی صورت گرفته است. جامعه ی آماری این پژوهش نیز شامل ۱۳۸۳ رکورد در حوزه ی موضوعی دندانپزشکی می باشد. برای رسم نمودار و جدول های مورد نیاز از نرم افزار آماری اکسل استفاده شده همچنین جهت ترسیم نقشه ی هم رخدادی واژگان از نرم افزار ترسیم نقشه ی علم سنجی VOSviewer کمک گرفته شده است. یافته های این پژوهش نشان داد بیشترین تولیدات علمی حوزه ی دندانپزشکی توسط پژوهشگران دانشگاه علوم پزشکی تهران تالیف یافته و همچنین پژوهشگران کشورمان در تولیدات خود با پژوهشگران ایالات متحده ی آمریکا بیشترین مشارکت و همفکری را برقرار ساخته اند. همچنین بررسی موضوعات پرکاربرد نیز نشان داد که بیشترین تمرکز پژوهشگران کشورمان بر روی مقولاتی دندان و بهداشت دهان می باشد.

کلیدواژه ها: تولیدات علمی، دندانپزشکی، شاخص های علم سنجی، VOSviewer

مقایسه شیوه به اشتراک گذاری نتایج پروانه های ثبت اختراع در دانشگاه های برتر دنیا

سارایعقوبی

محسن حاجی زین العابدین

فاطمه رضایی منش

ویدا قرائی

مقدمه: یکی از انواع تولید دانش در سطح مؤسسات علمی، اختراعات است که دارای مزایایی از جمله کسب ارزش، افزایش قدرت و مزیت رقابتی، عملی و کاربردی شدن دانش است. طبق تحقیقات انجام شده اشتراک گذاری دانش به طور مثبت بر کاهش هزینه های تولید، تکمیل سریع تر و توسعه محصول جدید موثر است. امروزه اختراعات و نحوه به اشتراک گذاری آن ها به عنوان مهمترین و اساسی ترین دارایی سازمان ها و مراکز تحقیقاتی به شمار می رود که در این پژوهش مورد بررسی قرار گرفته است.

هدف: هدف پژوهش حاضر شناسایی وضعیت به اشتراک گذاری نتایج ثبت اختراع ده دانشگاه برتر دنیا با ده دانشگاه برتر کشور است.

روش شناسی: این پژوهش از نظر هدف کاربردی است و برای انجام آن از روش پژوهش پیمایش ارزیابانه استفاده می شود. جامعه آماری پژوهش را ده دانشگاه برتر خارجی و ده دانشگاه برتر داخلی که از سامانه های ارزیابی دانشگاه ها انتخاب خواهند شد، تشکیل داده اند. با مطالعه وبسایت ها و شبکه های اجتماعی دانشگاه های مورد نظر به اطلاعات مفیدی در زمینه اشتراک گذاری نتایج پتنت ها رسیده ایم.

کلیدواژه ها: پروانه های ثبت اختراع، اشتراک گذاری، پتنت

بررسی وضعیت شایستگی های آموزشی و پژوهشی اعضای هیات علمی رشته علم اطلاعات و دانش شناسی از دیدگاه دانشجویان تحصیلات تکمیلی

مریم صابری

حسن مهدوی

پژوهش حاضر بر آن است دیدگاه دانشجویان تحصیلات تکمیلی را نسبت به شایستگی های آموزشی و پژوهشی اعضای هیات علمی رشته علم اطلاعات و دانش شناسی مورد کنکاش قرار دهد. این پژوهش از نوع کاربردی است که با روش پیمایشی انجام شده است. جامعه آماری پژوهش دانشجویان تحصیلات تکمیلی رشته علم اطلاعات و دانش شناسی کشور می باشند. برای گردآوری داده های پژوهش از پرسشنامه محقق ساخته بر مبنای پژوهش ها و مدل های پیشین استفاده شد. روایی صوری و محتوایی پرسشنامه با استفاده از نظرات صاحب نظران و روایی سازه ای با استفاده از روش تحلیل عاملی با کمک نرم افزار لیزرل تأیید شد. پایایی پرسشنامه نیز با استفاده از آزمون آلفای کرنباخ آزمون و مورد تأیید قرار گرفت.

نتایج پژوهش نشان داد، از دیدگاه دانشجویان تحصیلات تکمیلی در بسیاری از مؤلفه ها اعضای هیات علمی دارای وضعیت متوسط می باشند. بررسی فرضیه های پژوهش نشان داد، تفاوت معناداری میان شایستگی های آموزشی و پژوهشی اعضای هیات علمی وجود دارد و در مجموع میانگین شایستگی های پژوهشی کمتر از شایستگی های آموزشی است. همچنین بررسی اولویت و اهمیت مؤلفه های مربوط به شایستگی های آموزشی و پژوهشی حاکی از تفاوت معنادار میان دیدگاه دانشجویان ارشد و دکتری بود که در مجموع برای دانشجویان دکتری شایستگی های پژوهشی از اهمیت بیشتری برخوردار بودند. به طور کلی، با توجه نقش مهم اعضای هیات علمی در توسعه علمی و پژوهشی رشته، شناسایی نقاط قوت و ضعف آنها می تواند مبنایی برای برنامه ریزی بهتر برای رفع کاستی های موجود باشد. در پژوهش حاضر با توجه به نتایج به دست آمده راهکارهایی برای توسعه شایستگی های آموزشی و پژوهشی اعضای هیات علمی ارائه شده است.

کلیدواژه ها: شایستگی های اعضای هیات علمی، شایستگی های آموزشی، شایستگی های پژوهشی

ارائه تصویری کلان از پژوهش های حوزه موضوعی بازیابی اطلاعات در ایران بر اساس روش نظام مند

رضا اکبرنژاد

هاشم عطاپور

به منظور دستیابی به شناختی کلی از پژوهش های صورت گرفته در حوزه های مختلف پژوهشی، عموماً از روش های مصورسازی اطلاعات مرسوم در علم سنجی و یا مرورهای نظام مند استفاده می شود که هر کدام مزایا و معایبی را دارند. با توجه به حضور فعال عامل انسانی در مراحل مختلف روش مرور نظام مند، این روش بررسی عمیق تر منابع را میسر می کند. از این رو، پژوهش حاضر قصد دارد برای ارائه تصویری کلان از پژوهش ها و آثار منتشر شده در حوزه بازیابی اطلاعات به زبان فارسی در ایران از روش مرور نظام مند و تحلیل محتوا استفاده نماید. برای تحقق هدف این پژوهش پایگاه های داخلی اعم از پایگاه نشریات کشور، پایگاه گنج (ایراندک)، مرجع دانش (سیویلیکا)، سامانه دانشگاه آزاد (سیکا)، سامانه آپک کتابخانه ملی و از این قبیل با کلمه کلیدی عمده «بازیابی اطلاعات» و نیز در کنار آن برای بهبود جستجو با کلیدواژه هایی همچون «بازیابی اطلاعات بین زبانی»، «وب (نظام بازیابی اطلاعات)»، «مدل های بازیابی اطلاعات» و «نرم افزارهای بازیابی اطلاعات» مورد جستجو قرار خواهد گرفت. نتایج بازیابی شده از پایگاه ها توسط پژوهشگران مورد بررسی قرار می گیرد و داده های مربوط به مطالعات استخراج و دسته بندی گردیده و در صورت احراز شرایط ورود به مطالعه از دیدگاه های روش، حوزه موضوعی و شکل انتشار مورد بررسی و تحلیل قرار می گیرند. نتایج این پژوهش به شناسایی روند پژوهش های انجام شده در داخل کشور کمک کرده و حوزه های موضوعی بازیابی اطلاعات مورد توجه پژوهشگران داخلی و همچنین شکاف های موضوعی این حوزه را نمایان خواهد نمود.

کلیدواژه ها: بازیابی اطلاعات، مرور نظام مند، تحلیل محتوا

بررسی برونده پژوهشی پایانه نامه های دانشکده پرستاری دانشگاه علوم پزشکی مشهد در یک بازه ۵ ساله

معصومه رحمتی

مریم حائزی صالح

فرشته نوروزی

فاطمه رضایی

هزینه و زمانی که اساتید و دانشجویان برای به سرانجام رساندن یک پایان نامه صرف می کنند، بسیار است. صرف این زمان و هزینه زمانی به بازدهی مفیدی منجر خواهد شد که نتایج حاصل از کار پژوهشی که در قالب پایان نامه انجام شده است، به بهره برداری برسد. این بهره برداری ممکن است با نشر نتایج کسب شده بصورت مقاله باشد، یا با ارائه آن در کنفرانس و .. که نهایتاً منجر به افزایش سطح آگاهی مخاطبان در رابطه با موضوع مورد نظر می شود. در واقع با استخراج مقاله و راهنماهای آموزشی، پایان نامه ها کارکرد عملی تری پیدا کرده و سبب استفاده ی بهتر و بیشتر از نتایج پژوهش انجام شده در سایر امور آموزشی و پژوهشی می شود . چنانچه نتایج حاصله از پایان نامه ها به پیامد پژوهشی منجر نشود، به این معناست که بجز همان تعداد اندک دانشجویان و اساتید حاضر در جلسه دفاع همان دانشگاه، سایرین از نتایج این پژوهش مطلع نخواهند شد. انتظار می رود پایان نامه هایی که در دانشگاه تیپ یک کشور، تایید و اجرا می شوند نهایتاً دستاوردی بصورت مقاله، ارائه در کنفرانس و .. برای دانشگاه مربوطه داشته باشند و دانشجویان و اساتید با این رویکرد در این جهت گام بردارند. در این مقاله با بررسی پایان نامه های دانشکده پرستاری دانشگاه علوم پزشکی مشهد و پیگیری محصول پژوهشی آن ها (به شکل مقاله، ارائه در کنفرانس و ..) از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۵ برون ده پژوهشی آنها مورد بررسی قرار می گیرد.

کلیدواژه ها: پایان نامه، برون ده پژوهشی، دانشکده پرستاری دانشگاه علوم پزشکی مشهد

تحلیل و خوشه بندی تولیدات علمی مرتبط با سنجش و ارزیابی علم

حدیثه حیدری

جعفر عباداله عموقین

فاطمه اسحقى مسكونى

سمیه خدانساری

هدف از این تحقیق تحلیل و خوشه بندی تولیدات علمی مرتبط با سنجش و ارزیابی علم در پایگاه استنادی وب آوساینس می باشد. این تحقیق از نوع کاربردی بوده و با رویکرد علم سنجی انجام شده است. جهت گردآوری داده ها از قسمت جست و جوی پیشرفته پایگاه وب آوساینس استفاده شد. یافته ها نشان داد که در مجموع ۱۸۸ رکورد اطلاعاتی در زمینه سنجش علم در این پایگاه اطلاعاتی نمایه شده است که بیشترین تولیدات علمی به زبان انگلیسی است. بیشترین تولیدات علمی مربوط به سال ۲۰۱۶ با ۲۶ رکورد اطلاعاتی است. در بین کشورها آمریکا با تولید ۱۳۱ رکورد اطلاعاتی، کانادا با ۱۶ رکورد اطلاعاتی و انگلیس با ۱۵ رکورد اطلاعاتی در رتبه اول تا سوم قرار دارند. در بین سازمان ها بیشترین تولیدات مربوط به دانشگاه ایلینویز بوده و در بین نویسندگان جین.کا از دانشگاه ایلینویز و موسسه تکنولوژی دهلی با تولید ۱۰ رکورد و با ۲۴۵ استناد و اچ ایندکس ۸ در رتبه اول و سپس شاولسون.آر.جی از دانشگاه استنفورد با تولید ۵ رکورد و استناد ۳۷۳ و اچ ایندکس ۴ در رتبه دوم قرار دارند. یافته ها نشان داد که کلیدواژه های به کار رفته در رکوردهای علمی نمایه شده در حیطه موضوعی سنجش علم در چهار خوشه تقسیم بندی شده است. همچنین در بین کلیدواژه ها، کلیدواژه science assessment با بسامد ۲۱، کلیدواژه assessment با بسامد ۲۰ و achievement با بسامد ۱۹ بیشترین فراوانی را داشته اند.

کلیدواژه ها: سنجش علم، ارزیابی علم، تولیدات علمی، وب آوساینس، علم سنجی

ارزیابی مقالات سواد اطلاعاتی در علم اطلاعات و دانش‌شناسی

عاطفه ارجمند

فاطمه خیرآبادی

فاطمه دادخدازاده

هدف:

بررسی وضعیت سواد اطلاعاتی کتابداران دانشگاهی ایران در مقالات منتشر شده در پایگاه‌های اطلاعاتی از سال ۱۳۸۳ تا ۱۳۹۶

روش

این مطالعه به صورت کیفی و مرور کتابخانه‌ای انجام گرفت. جامعه‌ی مورد پژوهش تمامی مقالات منتشر شده در زمینه‌ی سواد اطلاعاتی کتابداران دانشگاهی در پایگاه‌های ایران بوده است که از طریق چک لیست ونرم افزارهای MAXQDA و EXCEI استفاده نموده ایم.

یافته‌ها:

یافته‌ها نشان داد که نتایج این پژوهش و میزان آگاهی کتابداران از نیاز اطلاعاتی مرتبط با نیازهای جامعه‌ی استفاده کننده عبارت انداز: آگاهی کتابداران از نیازهای اطلاعاتی جامعه‌ی تحت پوشش خود در سطح مطلوبی بود از طرفی میزان شناخت آنان از تکنیک‌های مختلف جستجو و بازیابی اطلاعات سطح خوبی را نشان داد و همچنین در دانشگاه تهران میزان سواد اطلاعاتی کارکنان در حد نسبتاً زیاد و در دانشگاه تربیت مدرس میزان سواد اطلاعاتی در حد نسبتاً زیاد و در دانشگاه علوم پزشکی ایران میزان سواد اطلاعاتی در حد نسبتاً زیاد و در دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی میزان سواد اطلاعاتی کارکنان در حد زیاد بود و برخی از آیتم‌های پرداخته شده حاکی از آن بود که در دانشگاه‌های کرمانشاه و دانشگاه آزاد اسلامی منطقه‌ی تهران سواد اطلاعاتی در حد متوسط گزارش شده و نتایج پژوهش دانشگاه‌های علوم پزشکی مشهد و فردوسی مشهد نشان دهنده‌ی این است که سطح سواد اطلاعاتی کارکنان در پایین‌ترین حد مطلوب خود قرار دارد و همچنین در برخی از دانشگاه‌ها نتایج نشان دهنده این بود که افرادی سطح تحصیلات آن‌ها مرتبط با علم اطلاعات و دانش‌شناسی نبودند در سطح پایین‌تری گزارش شده است.

Structural analysis of Idiom and Expression

Shima farahmand

According to Baker (1992) idioms and fixed expressions are “at the extreme end of the scale from collocations in one or both of these areas: Flexibility of patterning and transparency of meaning. They are frozen patterns of language which allow little or no variation in form and in the case of idioms, often carry meanings which cannot be deduced from their individual components” (p:67). the present paper comprising approximately 40 English expressions, which were translated into Persian, was based on the corpus of “In Other Words: A course book on translation” by Baker and also “Essential American Idioms” by Spears. It is a descriptive and analytical case study. The researcher aimed to carry out this study in the hope of helping translation trainees or instructors get much more familiar with a list of idioms extracted from the corpus. This research described each idiom with its formality, and informality. Then, it presents some sentences which will serve to illustrate idioms in formal and informal situations. The present study was divided into two parts, one being made up of idiomatical expressions and the other being non-idiomatical expressions. This collection also contained a group of idioms surmised and sought to select the most appropriate equivalent for them and it was considered to be among the first venture into this field.

Keywords: Structural analysis, Idioms, Expressions, Translation, Baker

Data Sharing Lost Circle in Country Research Chain: Survey of data sharing status among medical researchers

Ameneh Soleimani

Fariborz Doroudi

Adel Soleimani Nejad

Advances in information and communication technologies have facilitated the research and production of large volumes of data, and this has led to a new paradigm in scientific research called the fourth paradigm of science. In this paradigm, the emphasis is on research that is based on sharing research data. The purpose of this study was to evaluate the status of research data sharing among researchers at Kerman University of Medical Sciences.

This study is a descriptive survey research. The study population consisted of all faculty members of Kerman University of Medical Sciences with 521 members. The sample size was estimated 220 using Cochran formula. Data collection tool was a researcher-built questionnaire. Cronbach's alpha coefficient was used to calculate the reliability of different parts of questionnaire. Data were analyzed using descriptive statistics including frequency, percentage, mean and standard deviation.

The results indicated that in terms of data sharing, this university is in desirable status only for cultural factors and is relatively desirable in four other dimensions (human, technical, legal and organizational).